

OLIMPIADA DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Etapa județeană, 22 februarie 2014, Hunedoara

Clasa a XI-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Niciun eseu nu va fi precedat de titlu și/sau motto.**
- **Timpul de lucru: 3 ore.**
- **Total: 120 de puncte.**

Citește cu atenție textele de mai jos.

A. „Nici rima, adică potrivirea sau împerecherea versurilor, nici numărul silabelor nu pot să facă poezia. Ea stă în descrieri, în simțiment, întru înălțarea duhului și a inimii, și într-aceeași vreme își are scaunul său în armonia vorbelor și mărirea limbei.

În toate veacurile, oamenii cu inima uscată și rece au desprețuit pe poeți, și laudile veacurilor viitoare i-a răsplătit după vrednicie. Cele mai vechi religii, cele mai înțelepte legi, cele mai însemnătoare civilizații, toate sunt datoare poeților. Ei mergea înaintea tuturor noroadelor lumii întregi cu lira în mână pe deosebite drumuri ce au umblat. Poeții singuri au dat pricină și au împins înaintea spre sporire toate înțelegerile. Dacă soțietatea este un trup, simțimentul poeziei și al meșteșugurilor este sufletul care îl însuflețește și îl nobilează.

Unii zic că simțimentul religios și poetic, ideea nemărginirii, nădejdlile și muștrările cugetului, imaginația omului și conștiința, facultățile ființei sale celii morale, toate lucrurile acestea sunt niște himere; nimic nu este adevăr decât acelea ce putem simți și pipăi, toate celelalte sunt niște păreri metafizice. [...]

Fii ai meșteșugurilor, poeților, artiștilor, oameni a căror imaginație este vie și a căror inimă este generoasă, lăsați lumea să vorbească din interes sau din sistemă. Voi totdeauna când veți voi puteți să fiți ca dâșșii; ei însă nu sunt destoinici ca să ajungă vreodată în starea voastră. Ființa lor este simplă și proastă; traiul lor este al trupului, care îl au toate dobitoacele, cu deosebirea numai că o pornire mai delicată pentru om îl face mai lesnitor și mai plăcut. Dar ființa voastră este îndoită, ca și natura voastră: pe lângă traiul trupului, care se târaște câteva zile aci pe pământ, voi mai uniți traiul sufletului, a cărui patrie este în ceruri. Puși în mijlocul oamenilor ca niște patriarși ai înțelegerii, voi prin meșteșugurile voastre v-ați adâncit asupra frumosului formelor; prin filosofie ați coprins frumosul cugetării; prin poezie ați croit frumosul în limbi. Sora meșteșugurilor și a filosofiei, poezia, dar, le este a lor soată în veci nedezlipită. Când meșteșugurile vor ajunge netrebuincioase civilizației, când filosofia va înceta de a spune legile la soțietăți, numai atunci poezia va pierde imperiul său. Așadar nu este ea așa de vecinică ca și civilizația, ca și legile?”

(Ion Heliade Rădulescu, *Despre poezie*)

B. „Poetul, chemat a deștepta, prin cuvintele ce le întrebuițează, aceleași imagini sensibile în conștiința auditoriului, ce trebuie să le aibă el în fantezia sa, are a se lupta cu o primă greutate foarte însemnată: cu pierderea crescândă a elementului material în gândirea cuvintelor unei limbi. La început cuvintele corespundeau unei impresii sensibile, și cine le auzea atunci își reproducea prin ele acea imagine materială din care se născuseră. Cu cât înaintea însă limba, cu cât experiența se întinde peste mai multe sfere și cuprinde cunoștința a tot mai multe obiecte de același fel, cu atât cuvântul ce le exprimă devine mai abstract, caută a se potrivi cu toată suma de obiecte câștigată din nou, pierde una câte una din amintirile sensibile de mai nainte și, devenind o noțiune generală, se ridică pe calea abstracțiunii spre sfera științei, însă se depărtează în proporție egală de sfera poeziei. [...]

Particularitățile stilului poetic (expresii determinate, epitete, personificări, comparațiuni) purced toate din trebuința de a sensibiliza gândirea obiectelor; aceasta provine din necesitatea de a crea poeziei elementul material, ce nu-l află gata afară din sine, de care însă nu se poate lipsi nici o lucrare de artă, frumosul fiind tocmai exprimarea unei idei sub o formă sensibilă corespunzătoare.

Din aceste reflecții înțelegem în același timp ce vrea să zică mult discutata originalitate a poetului. Poetul nu este și nu poate fi totdeauna nou în ideea realizată: dar nou și original trebuie să fie în vestmântul sensibil cu care o

învălește și pe care îl reproduce în imaginațiunea noastră. Subiectul poeziilor, impresiunile lirice, pasiunile omenești, frumusețile naturii sunt aceleași de când lumea; nouă însă și totdeauna variată este încorporarea lor în artă: aici cuvântul poetului stabilește un raport până atunci necunoscut între lumea intelectuală și cea materială și descopere astfel o nouă armonie a naturii. [...]

Și mai întâi poezia este un produs de lux al vieții intelectuale, *une noble inutilité*, cum a zis așa de bine Mme de Staël. Ea nu aduce mulțimii nici un folos astfel de palpabil încât să o atragă de la sine din motivul unui interes egoist; ea există pentru noi numai întrucât ne poate atrage și interesa prin plăcerea estetică. Însă o condițiune fără de care nu poate fi interes și plăcere este ca, mai întâi de toate, poezia să fie înțeleasă, să vorbească la conștiința tuturor. Prin urmare, ea nu-și poate alege obiecte care se țin de domeniul ocupațiilor exclusive, precum sunt cele științifice, fiindcă aceste[a] rămân neînțelese pentru marea majoritate a poporului, ci este dator să ne reprezinte simțăminte și pasiuni, fiindcă aceste[a] sunt comune tuturor oamenilor, sunt materia înțeleasă și interesantă pentru toți. Ceea ce separă pe oameni deolaltă este cuprinsul diferit cu care și-au împlinit mintea; ceea ce-i unește este identitatea mișcărilor de care se pătrunde inima lor.”

(Titu Maiorescu, *O cercetare critică asupra poeziei române de la 1867*)

Subiectul I (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte în care să prezinți comparativ *particularitățile de compoziție/structură și limbaj în cele două fragmente citate*. În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele aspecte:

- prezentarea comparativă a câte două elemente compoziționale/structurale din cele două fragmente citate, ilustrate cu exemple;
- prezentarea comparativă a două particularități de limbaj în cele două fragmente citate;
- prezentarea comparativă a relației dintre mesajul textelor și tipul de discurs, prin referire la două idei/ secvențe din fiecare fragment citat;
- exprimarea unei opinii argumentate despre modul în care tipul de discurs generează reacțiile receptorului, valorificând fragmentele citate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al II-lea (40 de puncte)

Scrie un eseu de 600-900 de cuvinte despre *menirea poeziei*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența ta culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei / a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente / raționamente logice / exemple concrete etc.) și *concluzia / sinteza*.

Redactare (40 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 1200 de cuvinte.

Pentru redactarea întregii lucrări vei primi 40 de puncte (*organizarea ideilor în scris* – 8 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 10 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, *respectarea precizărilor privind numărul de cuvinte* – 4 puncte).